
กลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษ วิชาเอกสังคมศึกษา
คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*

MECHANISM FOR DEVELOPING ACTIVITIES TO PROMOTE
PROFESSIONAL TEACHER COMPETENCE FOR STUDENTS IN THE
EDUCATIONAL PROGRAM, MAJOR IN SOCIAL STUDIES, FACULTY OF
EDUCATION AND HUMAN DEVELOPMENT, CHAIYAPHUM RAJABHAT
UNIVERSITY

จักรี ศรีจารุมณีธยาน¹ และ พระครูประยุตสารธรรม²

Chakkree Sricharumedhiyan¹ and Phrakruprayutsaradham²

¹คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

¹Faculty of education and human development, Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

²Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, Thailand

Email: Chakkree.sr@cpru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ 3. สร้างกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษ วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นการผสมผสานระหว่างวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณกับวิธีวิทยาการเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย,ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* Received 1 March 2025; Revised 9 March 2025; Accepted 29 March 2025

,ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณและวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู 2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่มีความสัมพันธ์กันทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. กลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ได้ดำเนินการยก่างกลไกการพัฒนา มีขั้นตอนของกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การบริหารทีมงาน ขั้นตอนที่ 2 การบริหารทรัพยากรหรือวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่ 3 การจัดสรรงบประมาณ และขั้นตอนที่ 4 การบริหารจัดการโครงการ 4. ผลการประเมินกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านความถูกต้อง ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านความเหมาะสม

คำสำคัญ: กลไกการพัฒนา; กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครู; ครูมืออาชีพ; การศึกษา

Abstract

This research aims to 1.study the current situation of professional teacher competence, 2.study the factors affecting the development of professional teacher competence promotion activities, and 3.create a mechanism for

developing professional teacher competence promotion activities for students in the Education Program, majoring in Social Studies, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University. It is a combination of quantitative research methodology and qualitative methodology. The sample consists of 148 people. The instruments used are interview forms and questionnaires. The statistics used are frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, multiple regression analysis, and descriptive analysis.

The results of the research found that 1.the current situation affecting professional teacher competence for students in the Education Program, majoring in Social Studies, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University is at a high level overall. The aspect with the highest opinions is classroom management, while the aspect with the lowest opinions is teacher leadership. 2. The results of the test of the relationship of factors affecting professional teacher competence for students in the Education Program, majoring in Social Studies, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University The relationship between all 6 aspects was found to be positively related at the .01 statistical significance level. 3. The development mechanism for activities to promote teacher professional competency for students in the Education Program, Social Studies Major, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University, which has drafted the development mechanism, has the following steps: Step 1: Team Management, Step 2: Resource or Material Management, Step 3: Budget Allocation, and Step 4: Project Management. 4. The evaluation results of the development mechanism for activities to promote teacher professional competency for students in the Education Program, Social Studies Major, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat

University, were overall at a high level. The aspect with the highest opinion was correctness, and the aspect with the lowest opinion was appropriateness.

Keywords: Development mechanism; Activities to promote teacher competence; professional teacher; education.

บทนำ

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาขั้นสูงที่มีพันธกิจหลักคือ งานสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ งานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเข้าใจตนเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า เป็นการต่อยอดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ที่ให้ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ สามารถถ่ายทอดมรดกวัฒนธรรมปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญให้แก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) ดังนั้นการจัดการหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา จึงต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อที่จะสร้างกำลังคนไปประกอบการทำงานอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มหาวิทยาลัยจึงไม่ใช่แค่ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ทักษะทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ต้องเป็นบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรม ตามวิชาชีพ และทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2549)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแก่ครูอาวุโสในโอกาสที่เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเข็มเครื่องหมายเชิดชูเกียรติมีข้อความที่เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีไว้ตอนหนึ่งว่า ครูที่แท้นั้น ต้องเป็นผู้กระทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย สำรวมระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลื้มตักปล้ำใจออกจากความสบาย และความสนุกรื่นเริงที่ไม่ควรแก่เกียรติภูมิ ต้องตั้งใจให้มั่นคงและแน่วแน่ต้องซื่อสัตย์

รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดีต้องเมตตาหวังดีต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจคตติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้นทั้งในด้านวิทยาการและความรู้ในเหตุผล (อินตา ศิริวรรณ, 2551) ซึ่งลักษณะของครูมืออาชีพ เป็นเครื่องหมายที่ชี้ให้เห็นความเป็นวิชาชีพชั้นสูง หรือคุณลักษณะที่ดีของครูอันเป็นที่ต้องการของ สังคม ที่ครูต้องมีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ เสียสละ หมั่นเพียร ศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เอาใจใส่ต่อศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์ เพื่อให้เป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รักความยุติธรรม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน มีอุดมการณ์ยึดมั่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเอง โดยมีปัจจัยส่งเสริมของความเป็นครูที่ดีคือ 1. อุดมการณ์ของครู 2. คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี 3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. คุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กล่าวอีกว่า การขาดแคลนครูเป็นหนึ่งในอุปสรรคของวงการการศึกษาไทย ความพยายามในการพัฒนาครูผู้สอนด้วยการเพิ่มความเข้มข้นของหลักสูตร และการกระจายสถาบันผลิตครู ถือเป็นความหวังในการยกระดับครูผู้สอนและลดปัญหาด้านการขาดแคลนครูในปัจจุบัน ครั้งหนึ่งบอร์ดครุสภา เคยเสนอให้ปรับเกณฑ์ใบอนุญาตชั่วคราว เพื่อเอื้อให้แก่บัณฑิตในทุกสาขาสามารถได้ใบประกอบวิชาชีพหรือตัวครู เพื่อแก้ไขปัญหการขาดแคลนครู แต่ปัจจุบันกลับพบว่า มีหลายสถาบันการศึกษาที่ผลิตครู แต่กลับยังไม่ได้มีการรับรองจากครุสภา และหากมองเจาะลึกถึงปัญหาครูไทยจะพบถึงสาเหตุอีกหลายอย่างที่ควรต้องมีการแก้ไขเช่นกัน “ทั้ง ๆ ที่เมืองไทยขาดแคลนครู แต่การรับรองและออกใบวิชาชีพครูกลับเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเย็น มีครูอาสาบางส่วน ที่ต้องกลายเป็น “ครูเถื่อน” เพราะไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู ที่จริงแล้วคำว่าครูยิ่งใหญ่มาก “ปัญหาที่มาทั้งหลายเกิดจากการที่ระบบราชการครู ที่ต้องให้ครูทำผลงานวิชาการ เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้ได้ค่านัน ค่านี้ เข้ามาในเงินเดือน ทำให้ครูทั้งหลายลืมหินบ่บาท และหน้าที่ความเป็นครูของตนเองไป ครูอาสาฯ หรือครูดอยที่สังกัด กศน. ไม่ได้เป็นข้าราชการ เป็นเพียงพนักงานของรัฐ ต่างก็พยายามที่จะสอบบรรจุเป็นข้าราชการครู เพราะสวัสดิการต่าง ๆ ดีกว่า ครูดอยที่มีใบประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่ จึงทำงานสอนเพื่อรอสอบบรรจุ เป็นข้าราชการครูสังกัด สพฐ. สพท. หากในความเป็นจริงแล้ว

ครูเหล่านี้กลับมีจิตวิญญาณความเป็นครูมากกว่าครูที่มีใบประกอบวิชาชีพหลาย ๆ คนด้วยซ้ำ” “เรื่องการขาดแคลนใบประกอบวิชาชีพครู เป็นหนึ่งในปัญหาของการผลิตบุคลากรครู ปัจจุบันหลายสถาบันมีความพยายามในการเพิ่มบุคลากรครู แต่กลับยังไม่ได้ใบรับรอง ที่ผ่านมาพบว่าครูผู้สอนในสาขาวิชาสำคัญ ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา เป็นต้น มักขาดแคลน แม้จะมีความพยายามในการพัฒนาวิชาชีพครูแต่การพัฒนาครูกลับมีการถูกมองว่ายังคงไม่มีความชัดเจนทางนโยบายในการที่จะสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับเนื้อหาสาระ เช่น บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาให้หันเข้ามาหาวิชาชีพครู” (ผู้จัดการออนไลน์, 2558)

จากสาระสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “กลไกการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ” เพื่อให้ นักศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับ การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่าย กับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อ สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3. เพื่อสร้างกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเป็นการวิจัยวิธีวิทยาแบบผสม (Mixed Methodology Research) เป็นการผสมผสานระหว่างวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 260 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 148 คน โดยกำหนดตามกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างใน (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ตารางเลขสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ แล้วรวบรวมและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และขอบเขตของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ และชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 2. การพัฒนาผู้เรียน 3. การบริหารจัดการชั้นเรียน 4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5. ภาวะผู้นำครู 6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ

ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ โดยใช้วิธีแบบมาตรวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

2. แบบการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผน จัดเตรียมชุดคำถาม และวิธีการ สัมภาษณ์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนล่วงหน้า มีการดำเนินงานแบบ เป็นทางการภายใต้กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ของผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ภาพรวม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 หลังจากผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

1.2 นำผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นมาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย และสมมติฐานของการวิจัย

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่กำหนด นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) และเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพิ่มเติม

1.4 ผู้ศึกษาวินิจฉัยนำแบบสอบถามตามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องที่จะวัดจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1.4.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศึกษา

1.4.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศึกษา

1.4.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.4.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา

1.4.5 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

1.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ

และตรวจสอบความถูกต้อง

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น เพื่อความเที่ยงตรงของคำสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหา

การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมประเมินความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้ คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม

จากนั้นพิจารณาคัดเลือกคำถามที่ค่า IOC ตั้งแต่ .50-1.00 จากผู้เชี่ยวชาญที่ ให้คะแนน จำนวน 30 ข้อ แล้วจึงนำเสนอท่านอีกครั้ง

2.2 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (item discrimination) ของแบบสอบถาม

2.4 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร เพื่อขออนุญาตใช้พื้นที่ในจัดกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งแจ้งให้นักศึกษาทราบ

2. จัดกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ระยะเวลา 3 วัน

3. ผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ ของการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างได้ทราบในการตอบแบบสอบถามและเข้าใจตรงประเด็น โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อเตรียมพร้อมในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษ วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 2. การพัฒนาผู้เรียน 3. การบริหารจัดการชั้นเรียน 4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5. ภาวะผู้นำครู 6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบตารางควบคู่การบรรยายผลการศึกษา โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2554) มีดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมาย ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษ วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation (r)) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในกรณีที่มีความสัมพันธ์กัน นำมาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ Multiple Regression Analysis : MR ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน ได้กำหนดเกณฑ์ระดับความสัมพันธ์ไว้ดังนี้

ค่า r เป็น (-) หมายถึง มีความสัมพันธ์ทางลบหรือทางตรงกันข้าม

ค่า r เป็น (+) หมายถึง มีสัมพันธ์ทางบวกหรือทางเดียวกัน

ค่า r เป็น +/- 0.00 ถึง 0.31 ถือว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย

ค่า r เป็น +/- 0.32 ถึง 0.66 ถือว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่า r เป็น +/- 0.67 ถึง 1.00 ถือว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นในภาพรวม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ตอนที่ 5 เสนอกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ตอนที่ 6 ประเมินกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของแบบประเมินลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2554)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product

Moment Correlation(r))

3. การวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ Multiple Regression Analysis: MR จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หมายเลขการรับรอง ว.845/2567 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2567

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมาคือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่มีความสัมพันธ์กันทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 2. การพัฒนาผู้เรียน 3. การบริหารจัดการชั้นเรียน 4. การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5. ภาวะผู้นำครู และ 6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .399, .420, .375, .437, .479, .368$ sig < .01) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ปรากฏผลดังนี้

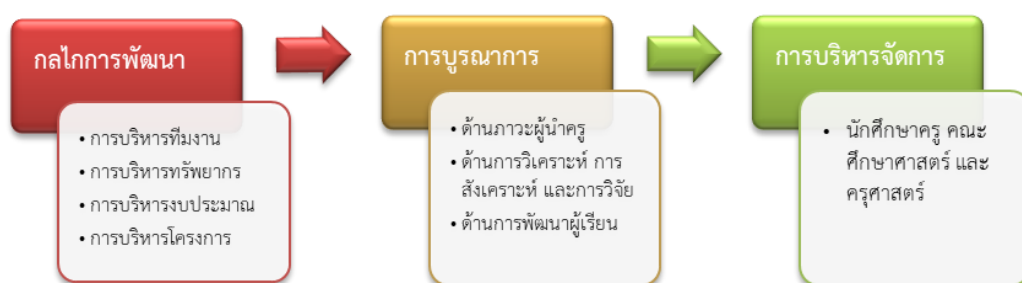
ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความแปรปรวน

	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	P- value
	B	Std. Error		
(Constant)	2.400	.149	16.155	.000
1. ภาวะผู้นำครู	.150	.020	7.637	.000
2. การวิเคราะห์	.159	.022	7.150	.000
สังเคราะห์ฯ	.148	.021	6.954	.000
3. การพัฒนาผู้เรียน				

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พบว่า มีตัวแปร ทั้ง 3 ที่ร่วมกันทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value = .000) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 สามารถอธิบายการผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ได้ร้อยละ 54.6 ($R^2 = .546$) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังต่อไปนี้

$$Y = 2.400 + .150X_1 + .159X_2 + .148X_3$$

3. การพัฒนากลไก ให้เป็น กลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดำเนินการร่างกลไกการพัฒนา โดยใช้ผลการวิจัยที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 นำมาเป็นประเด็น โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

ภาพที่ 1 กลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ

จากการศึกษา การพัฒนากลไก ให้เป็น กลไกการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดำเนินการยกย่องกลไกการพัฒนา มีขั้นตอนของกลไกการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การบริหารทีมงาน = มีแนวทางในจัดตั้งทีมงานอย่างเป็นทางการในการผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพในแต่ละฝ่าย ได้แก่ 1. หัวหน้าโครงการ 2. ฝ่ายบริหารทรัพยากรหรือวัสดุอุปกรณ์ในการจัดโครงการ 3. ฝ่ายงบประมาณ และ 4. ฝ่ายบริหารจัดการโครงการ ซึ่งต้องเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและการวัดผลทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการพัฒนา และการประเมินผลพฤติกรรมทางจริยธรรม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การบริหารทรัพยากรหรือวัสดุ อุปกรณ์ = การจัดโครงการควรมีความพร้อมด้านสถานที่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม จากการสำรวจ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งภายนอก และภายในในการพิจารณาาร่วมกัน มีทีมงานในการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน ที่มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การจัดสรรงบประมาณ = การจัดโครงการควรมีการกำหนดค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม ได้แก่ ค่าที่พักของผู้เข้าร่วมโครงการ ค่าเดินทาง ค่าเช่าสถานที่จัดโครงการจัดกิจกรรม ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าเอกสาร ค่าสรุปเล่ม และค่าตีพิมพ์บทความในวารสารต่างๆ ในกรณีที่ปรากฏเป็นผลงานการวิจัย โดยการคิดคำนวณค่าใช้จ่าย และควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 4 การบริหารจัดการโครงการ = การจัดโครงการควรมีมีแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ หลังจากที่ได้ดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอน ที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 และควรมีการจัดประชุมทีมงานเพื่อดำเนินการจัดโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ เริ่มจากการลงสำรวจพื้นที่ในการจัดโครงการ และสำรวจความคิดเห็นของคนในพื้นที่ และสำรวจกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครู สร้างมือเป็นแบบสำรวจความคิดเห็นในการจัดโครงการดังกล่าว เพื่อให้ทราบประเด็นปัญหาที่สำคัญต่อการแก้ไข นำไปสู่การพัฒนา แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ทราบรายละเอียดทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมตามแผนงานของโครงการ การประเมินผลของกิจกรรมจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้สังเกตการณ์ สำรวจข้อบกพร่องของกิจกรรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ พร้อมนำไปแก้ไขปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

4. ผลการประเมินกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านความถูกต้อง รองลงมาคือด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และด้านด้านความเป็นไปได้ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านความเหมาะสม

อภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมาคือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้

ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู ทั้งนี้เนื่องมาจากอาจารย์ประจำหลักสูตรท่านมีความรู้ในการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะชั้นเรียนที่ดี เช่น จัดโต๊ะ เก้าอี้ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข จัดเตรียมชั้นเรียนให้พร้อมต่อการสอน และสร้างบรรยากาศให้อบอุ่น สร้างความเป็นกันเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ แสงสุข (2550) ได้ให้ความเห็นว่า “ครู” คือผู้ให้ผู้เติมเต็มและผู้มีเมตตา ครูคือผู้ที่ให้ความรู้ไม่จำกัดทุกที่ทุกเมื่อครูต้องเต็มไปด้วยความรู้และรู้จักขวนขวายหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ สะสมความดีมีบาร์มีมากและครูที่ดีจะต้องไม่ปิดบังความรู้ควรมีจิตและวิญญาณของความเป็นครู ครู คือผู้เติมเต็มการที่ครูจะเป็นผู้เติมเต็มได้ครูควรจะเป็นผู้แสวงหาความรู้ต้องวิเคราะห์ วิจัยวิจารณ์และมาบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ครูคือผู้ที่มีเมตตาจะต้องสอนเต็มที่โดยไม่มีการขี้เกียจหรือปิดบังไม่ให้ความรู้เต็มที่ครูต้องไม่ลำเอียงไม่เบียดเบียนศิษย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวรินทร์ แก้วพรม, จำเนียร พลหาญ และชยากานต์ เรืองสุวรรณ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันต์ชัย สิริปยานนท์ และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาการดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่มีความสัมพันธ์กันทั้ง 6 ด้าน และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจาก อาจารย์ประจำหลักสูตรท่านมีความรู้ในการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นวิธีการดำเนินการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่าง

แท้จริง เนื่องด้วยชั้นเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้พื้นฐานในรายวิชาต่าง ๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆอย่างชัดเจน หรืออาจเรียกว่า “ความแตกต่างระหว่างบุคคล” (Individual Difference) ชั้นเรียนที่มีการบริหารจัดการดีเป็นความสามารถของผู้สอนที่ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน และหมายความรวมถึง ผู้เรียนมีความสุขในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ความสุขของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สุดยอดเยี่ยมของผู้สอน และผู้รับผิดชอบทางการศึกษาต้องพยายามจัดให้ดีขึ้นโดยทั่วกัน การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นองค์รวมของการบูรณาการความรู้ความสามารถของครูผู้สอน พร้อมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มาโรงเรียนทุกวันอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิกร สุทธิประภา และศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านความถูกต้อง รองลงมาคือด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และด้านด้านความเป็นไปได้ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องมาจาก การรายงานผลการประเมินการพัฒนากลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา มีความถูกต้องและกลไกการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ มีความสอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบันของความต้องการของสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ สังคม วงภูตร (2552) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะไว้ดังนี้ คือ 1. เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล 2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร 3. เป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากรซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัด และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนา ความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวรินทร์ แก้วพรม, จำเนียร พลหาญ และชยาگانต์ เรืองสุวรรณ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล โดยมีผลการประเมินความถูกต้องความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ เป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนากิจการกรมความเป็นครูมืออาชีพ การจัดกิจกรรมให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียน ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อให้เกิดหลากหลายทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรกำหนดนโยบาย แนวทางการแก้ไขปัญหาการวิจัยของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง จนเกิดสัมฤทธิ์ผลในทางที่ดีงามต่อไป

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรกำหนดนโยบาย ส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะความเป็นครูในการทำงานให้มากขึ้น โดยเน้นในเรื่องของจุดเด่นของทักษะชีวิตความเป็นครูที่น่าสนใจ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ

2.2 ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพในประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา การส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ โดยการศึกษาในสาขาวิชาอื่น ๆ และตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- เชาวรินทร์ แก้วพรม, จำเนียร พลหาญ และชยาگانต์ เรืองสุวรรณ. (2564). รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*. 21(4), 195-212.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2551). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. กทม: ประสานการพิมพ์.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2558). *ปัญหาครูไทย.. (เมื่อไหร่) ใครจะสะสาง*. เรียกใช้เมื่อ 12 มกราคม 2568 จาก <https://mgronline.com/live/detail/9580000087601>.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2549). *นวัตกรรมการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยไทย*. *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ แสงสุข. (2550). *รวมคำแหง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สันต์ชัย สิริปยานนท์ และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). การศึกษาการดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปิจิตร. *วารสาร Journal of Modern Learning Development*. 7(6), 269-279.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). *การบริหารจัดการในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สังคม วงภูธร. (2552). การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร. ใน *การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สิทธิกร สุทธิประภา และศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพของครู
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา
พิเศษ. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย, 10(1), 59-74.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ:
วัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553 ข.). คู่มือเส้นทางครูมืออาชีพ สำหรับครู
ผู้ช่วย. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อินตา ศิริวรรณ. (2551). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.